

УДК 811.111'27

DOI 10.32999/ksu2663-3426/2019-1-30

ПОРТРЕТ ТЕМПОРАЛЬНОСТІ АНГЛОМОВНИХ ПІСЕННИХ ТЕКСТІВ СТИЛЮ ЄВРОДИСКО

Кузьменко Анастасія Олексіївна,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
kuzunchik@email.ua
orcid.org/0000-0003-1189-1438

У статті розглядається темпоральна мережа англomовних пісенних текстів євродиско. Об'єктом дослідження послуговували англomовні пісенні тексти євродиско, а предметом – їх темпоральна мережа. Мета – схарактеризувати сукупність засобів вираження темпоральності англomовних пісенних текстів євродиско. Час, будучи одним із фундаментальних понять як філософії, так і науки загалом, досі лишається не розкритим достеменно. Він – таїна феноменів світу та людської свідомості. Темпоральність визначено як функціонально-семантичну категорію тексту, яка відображає сутність фізичного та філософського аспектів часу, що реалізується варіативними мовними засобами часу та в якій розрізняють групи екстернальних та інтернальних репрезентантів. Екстернальна група поділяється на абсолютні та відносні репрезентанти. В англomовних пісенних текстах євродиско абсолютні репрезентанти представлені граматичним часом (видо-часовими формами дієслів), що співвідносять подію з моментом мовлення: Present Simple, Past Simple, Future Simple, Present Continuous, як винятки трапляються поодинокі випадки вживання часів Perfect, невластивими є часи Perfect-Continuous. Таким чином, англomовні пісенні тексти євродиско відображає реалії свого часу, культуру та норми періоду існування, події повсякденного життя, характеризується часовими формами, типовими для розмовного мовлення, а превалювання часів Simple пояснюється тим, що англomовні пісенні тексти стилю євродиско відображають особливості мови повсякденності, зберігаючи традиційність мови. Поряд із граматичним часом використовуються і лексичні репрезентанти. Серед відносних лексичних репрезентантів євродиско більш характерна темпоральна наслідковість; наявна одночасність виконання дії за сполучниковим і партиципним типами, однак маловживана попередність. Інтернальні лексичні репрезентанти вбирають вербальні маркери, які надають не лише часову характеристику, але й аспектуальну, оскільки темпоральність та аспектуальність невід'ємні одна від одної. Вони зображають повторюваність, що частіше представлена періодичністю, ніж унікальністю дії; довгостроковістю, ніж миттєвістю; послідовністю; повнотою виконання дії, що може бути доконаного та недоконаного стану. Факультативна фонова лексика, яка не дає прямої часової характеристики дії, але містить семи темпоральності, що загалом має своє розгалуження: циклічний, віковий, епохальний час, в англomовних пісенних текстах стилю євродиско представлена виключно циклічним часом, до якого відносять назви частин доби, пори року, прийоми їжі та ін.

Ключові слова: текст, пісенний текст, темпоральна мережа, екстернальні репрезентанти, інтернальні репрезентанти, факультативно фонова лексика.

TEMPORALITY PORTRAIT OF ENGLISH SONG TEXTS OF *EURODISCO* STYLE

Kuzmenko Anastasiia Oleksiivna,
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor of the Social and Humanities Department
Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
kuzunchik@email.ua
orcid.org/0000-0003-1189-1438

The article deals with the temporal net of the English-language song texts of Eurodisco. The object of the study is the English-language song texts of Eurodisco, the subject is their temporal net. Temporality is defined as a functionally-semantic category of text, which reflects the essence of the physical and philosophical aspects of time, realized by variational linguistic means of time; in which groups of external and internal representatives are distinguished. The external group is divided into absolute and relative representatives. In the English-language song texts of Eurodisco, the absolute representatives are shown by the grammatical time (the tenses of the verbs), which correlates the event with the moment of speech: Present Simple, Past Simple, Future Simple, Present Continuous, as an exception, there are instances of Perfect tenses consuming, the tense that is not preferable is Perfect-Continuous. Thus, the English-language song texts of Eurodisco reflect the realities of the time, culture and norms of the period of their existence, the events of everyday life. Also, it characterizes the tense forms that are typical for the spoken language, and the prevalence of Simple times is explained by the fact that the English-language song texts of

Eurodisco reflect the peculiarities of the language of everyday life, while maintaining the traditional language. In addition to the grammatical time, lexical presenters are used. Among the relative lexical representatives of Eurodisco, temporal consequence is more characteristic; there is a simultaneous implementation of actions in conjunction bound and participle; pre-statement is unusual. The internal lexical representatives gather verbal markers, which provide not only temporal characteristics, but also the aspectual, since temporality and aspectuality are inseparable among them. They represent the repetition, which is often represented by the periodicity of the uniqueness of action; by long term than instant; by sequence; by the completeness of an action that can be finite and non-finite. The facultative background lexis, which generally has its branching: cyclic, age, epoch-time in the English-language song texts of Eurodisco, is presented exclusively by the cyclic time.

Key words: text, song text, temporal net, external representatives, internal representatives, facultative background lexis.

1. Вступ

У руслі сучасних уявлень про нерозривність мови та культури розглядаються такі традиційні лінгвістичні феномени, як мовна та концептуальна картини світу, дискурс і текст (Панченко, 2016; Пысіна, 2018), жанри та стилі (Плотницький, 2005). Не стали винятком і англomовні пісенні тексти євродиско (АПТ євродиско) – об’єкт дослідження. Предметом стала їх темпоральна мережа. Мета – схарактеризувати сукупність засобів вираження темпоральності англomовних пісенних текстів євродиско.

Час, будучи одним із фундаментальних понять як філософії, так і науки загалом, досі лишається не розкритим достеменно. Він – таїна феноменів світу та людської свідомості. Існуючи у нерозривному зв’язку з людиною, час є найважливішим і головним компонентом того «явища», яке визначає життя як окремої людини, так і суспільства загалом – культури. Культура є не статичним замкнутим елементом, а рухливою системою, що має розвиток та існує не лише з рухом зовнішнього матеріального світу, але й із власним співвідношенням всередині самої себе і щодо себе, тобто культура як будь-який феномен нашого світу має не лише часову наповненість, але й ту, яку визначає само-рух, само-розвиток культури як системи – темпоральну. **Темпоральність** розглядається як функціонально-семантична категорія тексту, яка відображає сутність фізичного та філософського аспектів часу, що реалізується варіативними мовними засобами часу (Ноздріна, 1997). Досліджуючи вербальні засоби вираження темпоральності АПТ євродиско, ми виявили дві облігаторні групи – екстернальні та інтернальні репрезентанти.

2. Екстернальна група темпоральності євродиско

До екстернальної (зовнішньої) групи репрезентантів входять лексеми, які прямо вказують час дії, відносять його до якогось періоду або співвідносять з іншою дією. Екстернальна група має свою внутрішню субградацію: абсолютні та відносні репрезен-

танти. Під **абсолютними** розуміються слова та фрази, що характеризують події з погляду орієнтації на якийсь певний момент: теперішній, минулий і майбутній. Цю групу формують дієслівні лексеми та лексичні репрезентанти (Шейфель, 2011: 286–291).

Продуктивним вираженнями часових відношень АПТ євродиско є, насамперед, **граматичний час**, який співвідносить подію з моментом мовлення. Вказівки на час зі вжитком невстановлених мовних одиниць не властиві АПТ євродиско. Відношення між моментом самої дії та моментом мовлення може мати різнобічний характер: дія може збігатися з моментом мовлення, передувати йому або відбуватися після нього.

Ядро категорії темпоральності складає вживання часових маркерів, які в англomовних пісенних текстах стилю євродиско зумовлені специфікою цих текстів. Найбільш частотним серед видових форм є Simple, що трапляється у пропорції 8:10 випадків. У такий спосіб АПТ євродиско відображає реалії свого часу, культуру та норми періоду існування, події повсякденного життя, характеризується часовими формами, типовими для розмовного мовлення.

У виді Simple превалює часова форма Present, яка становить 79%, а Past та Future вживаються в майже з однаковою частотністю – 11% і 10% відповідно.

Зазвичай Present Simple підкреслює перманентність стану, почуттів та емоцій людини, ставлення один до одного: *I see a shining ocean | I see a sky so blue | I see a world in motion | Can you see this too? | <...> | I feel a warm wind blowin | I feel the sun and rain | I feel the beauty we live in | Do you feel the same?* (Sandra “Paintings in yellow”). Подібне висвітлює значимість регулярних, повторюваних дій у житті мовця. Present Simple передає панхронічність, постійність характеру, стану, що є незалежним від людини: *You’re woman, I’m a man | This is more than just a game | I can make you feel so right | Be my lady of the night.* (Bad Boys Blue “You’re a woman”). Для висловлення почуттів і ставлення один до одного мовці

метафоризують свої емоції, звертаючись до сфери-джерела Природа. Оскільки природні явища є перманентними за своїм граматичним вираженням, подібне перенесено і на почуття мовця: *Oh, I make your dreams come true | For a tango it takes two | Oh, call me, please call me | I'm a prisoner of your heart | 007 in the dark | Just call me, please call me | A man, a child, oh, in my eyes | I'm hating all these lies | A rainbow is still alive* (C.C. Catch "Good girls go to heaven – Bad girls go everywhere"). У таких випадках Present Simple має досить високий рівень узагальнення.

Також спостерігається використання Present Simple у футуральному значенні у двох функціях: 1) пояснення причини подальших відчуттів або подій *And I kiss you all over baby, all through the night. | Kiss you all over baby, make you feel alright. | Let yourself go freely girl, and we soon will reach the sky. | And when I kiss you all over baby. | I'll make you mine. Mine. Mine.* (Bad Boys Blue "Kiss you all over, baby"); 2) висловлення майбутнього розуміння аксіом природи / буття: *That's no fantasy loving me | Oh, that's extasy next to me | When you understand you're man | Oh, just calling me* (C.C. Catch "Nothing but a heartbeat").

Дослідження показало, що відповідно до квантативних показників усієї темпоральної мережі загалом простий теперішній час (Present Simple) зберігає свою позицію першості не лише серед видової форми Simple, але й серед усіх видо-часових форм загалом, оскільки становить близько 68% з кількості усіх використаних часів. Домінуюча наявність Present Simple пояснюється тим, що мова АПТ євродиско відображає особливості мови повсякденності, де превалюють презентні форми, таким чином, АПТ євродиско зберігає традиційність мови.

Видо-часова форма Past Simple трапляється в АПТ євродиско значно рідше – у вісім разів менше порівняно з Present у системі Simple. Past Simple слугує у АПТ євродиско часовою орієнтацією, утворює часові межі, викладає послідовність подій: *I remember | leaves were fallin' down | in St. Germain | it was a cold November | you went away | an' I got a dream* (Sandra "Secret Land").

З поміж усього різноманіття видо-часових форм АПТ євродиско Past Simple вживається у 9,6% речень. Варто зазначити, що Past Simple є єдиною характерною формою минулого, оскільки Past Continuous використовується радше як виняток, аніж специфіка, що складає 0,3%, тоді як Past Perfect та Past

Perfect-Continuous невластиві цим текстам взагалі.

Із Future Simple утворено менше десятої частини (8,3%) усіх речень АПТ євродиско: *Maybe when the night will fall | Baby, loneliness will call | Oh, call me, please call me | Oh, your dreams will never lie | Just behind a painted smile | Just call me, please call me* (C.C. Catch "Good girls go to heaven – Bad girls go everywhere"). Future Simple використовується у АПТ євродиско для передачі можливого виконання дій і передбачення.

З уживанням виду Continuous побудовано близько 12% усіх АПТ євродиско, де Present Continuous складає 10,5%, Future Continuous – 0,7%, Past Continuous – 0,3%. Поп.: *Baby, I'm waiting for your call | I'm staring at the wall | Sorry little Sarah | I lose my self-control* (Blue System "Sorry Little Sarah"); *Deep in my heart, there's a fire | A burning heart | Deep in my heart, there's desire for a start | I'm dying in emotion | It's my world in fantasy | I'm living in my, living in my dreams* (Modern Talking "You're my heart, you're my soul"). В АПТ євродиско Present Continuous може передавати як безпосередній процес виконання фізичної дії, що залежить від власне діяча: *I'm waiting; I'm staring*, так і стан, у якому перебуває людина під час переживання певних емоцій, почуттів: *I'm dying in emotion; I'm living in my, living in my dreams*.

Поодинокі трапляються випадки застосування Perfect: Present Perfect – 2,3%, Past Perfect – 0,04%, Future Perfect – 0%. Видо-часову форму Present Perfect слід розцінювати як ретроспективу теперішнього часу. Розгл.: *What have I done that you turn this way? | What has happened to us? | Now our love has gone. | Why don't you believe in your heart?* (Bad Boys Blue "The train to nowhere"); *Look in my eyes, | See my love burning strong... | No more goodbyes, | In your arms I belong... | Our time has come, all my dreams have come true... | Two hearts as one, loving me, loving you...* (Sandra "Everlasting love"). В АПТ євродиско Present Perfect існує лише задля позначення події минулого з погляду на сьогоднішній день, а домінуючим є не сама дія, а її наслідок. Зазвичай результати дій мають характер духовно-емоційних змін, які виникають або на тлі перепитій у любовних стосунках, або за досягнення довгоочікуваних бажань.

Можна стверджувати, що Perfect-Continuous не притаманне темпоральній мережі АПТ євродиско через своє когнітивне навантаження, що суперечить розмовному стилю та легкості передачі інформації широкому загалу.

Виключно граматичні форми не здатні повною мірою передати усе різнобарв'я часових відношень, тому у текстах використовуються **лексичні репрезентанти** зі встановленими мовними одиницями. Одним із засобів вираження часових відношень у АПТ євродиско виступають такі лексичні репрезентанти, як *right this moment, now, today, tonight, tomorrow, so far, someday* : *I hear your heartbeat, heartbeat, heartbeat* | *Playing with my mind* | *Oh, I need you wrapped around me* | *Just like I be on a veil* | *But now I'm only lonely, lonely* | *Holding on to you* | *Oh, I need you back here with me yeah* | *I think you want it too* | *Now I feed you with a new emotion* | *Heal you when you cry* | *I'll be your loving doctor of the night* (Modern Talking "Do you wanna?"). Сприйняття часу пов'язане з емоційним настроєм мовця, психологічним станом, із включенням усіх можливих «засобів забарвлення». Поодинокими є випадки зображення часу мікротекстами всередині самого пісенного тексту, на кшталт: *some time back in 85 in July when the summer was high: Some time back in 85* | *In July when the summer was high* | *An' we've been alright* | *You know what money can't buy* (Sandra "Around my heart"). Таке вираження часового континууму зазвичай використовується мовцем для детального опису моменту радості, душевного спокою, гарних спогадів минулого.

Відносні лексичні репрезентанти співвідносять дві чи більше подій між собою, демонструючи попередність, наслідковість, одночасність. АПТ євродиско більш притаманна темпоральна наслідковість, зазвичай виражена синтаксичним зв'язком за допомогою сполучника (*just*) *when*: *Baby, when I fall, I stay up and grow* | *And grow* (Blue System "Under my skin"); *When love turns to pain* | *Big boys never cry* | *I can't play the game* | *Big boys never cry* | *So look what you're doing* | *Can't hold back that tears* | *I just go insane* | *When love turns to pain* (Sandra "Love turns to pain"); *Girl, when I see you smile* | *Imaginations running wild* | *Love makes me feel alright* | *Help me through the night* (Modern Talking "The night is yours, the night is mine").

Щодо одночасності виконання дій, варто зазначити існування двох її видів: сполучникової та партиципної. Превалійною для АПТ євродиско є партиципна одночасність: *Well I'm burning, burning up the street.* | *Watching people on their feet in my new car* (Bad Boys Blue "L.O.V.E. in my car"), однак трапляються випадки і синтаксичної одночасності за вико-

ристання комплексно-компаудного сполучника *while*: *And the heads are turning on my way* | *While I'm walking there alone, I got something that I can't delay, is it you?* | <...> | *Does the music drift you far away* | *While the hours come and go?* | *And who's starting now to find a way, is it you?* (Sandra "Two lovers tonight").

Попередність маловластива АПТ євродиско і представлена лише сполучником часу *before* : *Let's try my heart...* | *Like before...* | *Oh, can you hear my heartbeat?* | *Can you hear my heartbeat?...* (Blue System "Love me more"); *He wants me no more* | *Tossing and turning before* | *Down, oh down goes my heart* | *Never there will be another you* (C.C. Catch "Born on the wind").

3. Інтернальна група темпоральності євродиско

Інтернальні лексичні репрезентанти вибирають вербальні маркери, які дають не лише часову характеристику, а й аспектуальну, оскільки темпоральність та аспектуальність невід'ємні одна від одної. Вони конституюються в АПТ євродиско лексичними репрезентантами, які зображають повторюваність, що частіше представлена періодичністю *again, time after time, once in a year, always, so long, never, once again, ever more, day by day, every day, sometimes, every time, every night, each hour, again and again, another lonely weekend: The faces wear a frown,* | *In the heaviness of sounds,* | *Seven days a week,* | *To the steady disco beat,* | *Moving and grooving.* | *Don't you know?* | *They want to let their feelings go* (Bad Boys Blue "The people of the night"), ніж унікальністю дії, яка не властива АПТ євродиско; тривалість, де довгостроковість «панує» над миттєвістю: *still, forever and ever, till, all the years, till (the) morning, too long, for seven years, for one day, for a minute, for so long, until, just in the dark, just for a sunny day, through the night, since, to the pale moon light: Baby, come save me* | *From pain and from fear* | *Maybe I'm crazy* | *Still dreaming you are here* | *No more tears my baby* | *I cry for you* | *No more fears, oh maybe* | *I'm missing you* (Modern Talking "Like a hero"); послідовність *then, next day* : *Take this change of love* | *'Cause I never get enough* | *Now I'm high and then I'm low* | *You're an angel, yes, I know* | *I need your kisses* (C.C. Catch "House of mystic lights") та повноту дії за допомогою прислівників *already, yet, almost*, яка демонструє як доконаність: *On your way to India* | *(I need you so)* | *You'll see the light* | *(I was a fool to leave you)* | *On your way to India* | *(But I already had no choice)* | *Your eternal life* | *(I'm like a soul without a mind)* | *On your way to India*

| (*My world keeps turnin'*) | *You'll have me in mind* | (*I keep on searchin' all the time*) | *It's gotta be alright* | (*I miss you*) | *On your way to India* (Sandra "Your way to India"), так і недоконаність: *Treat me like a child, babe* | *If my love could shine* | *Cry for me, my baby* | *I almost lost my mind* | *Come and feel my heart babe* | *Next babe to your heart* | *Come on, come on baby* (Blue System "Too young").

Окрім облігаторних екстернальних та інфернальних засобів вербалізації, існує ще **факультативна фонова лексика**, яка не надає прямої часової характеристики дії, але має семи темпоральності (Шейфель, 2011: 290–291). Фонова лексика має своє розгалуження: циклічний, віковий, епохальний час. У АПТ євродиско факультативна фонова лексика представлена циклічним часом, до якого варто віднести назви частин доби, пори року, прийоми їжі тощо: *in the night, night at 5 o'clock, overnight, on holidays, that night and day, on a Sunday morning, late at night, dark times, on summer days, in the middle of the night. Never give you up* | *In the night of the city* | *You you you* | *Heaven knows where your heaven is* | *You're the first baby on my list* | *I'll never give you up* (Blue System "Body heat"), експресивно марковані *the edge of night, day of joy, in the darkest night, the August moon, the break of day, cold November*, у яких простежується перцептуальність – суб'єктивне сприйняття: *Heaven can wait* | *You're turnin' up in time* | *So take up my heart* | *Livin' for this day of joy* | *It's never too late* | *An' heaven can wait* (Sandra "Heaven can wait"), трапляються навіть поодинокі вкраплення франкомовних засобів темпоральної реалізації, як *toujours*: *Close your eyes – how does it feel?* | *Can you be sure, will you give in?* | *If you do, it's passion* | *L'amour, toujours l'amour* (Sandra "No taboo"). Однак такі відгалуження, як віковий часу, де існують усі лексеми, що характеризують вік людини чи предмета, й епохальний час, який складають найменування історичних подій, архаїзми та неологізми, нехарактерні АПТ євродиско.

4. Висновки

Темпоральна мережа АПТ євродиско представлена екстернальною й інтернальною групами. Характерні ознаки – використання граматичних форм Present Simple, Past Simple, Future Simple та Present Continuous. АПТ євродиско притаманна наслідковість, одночасність дій проявляється у сполучниковому та партиципному виді, попередність маловластива. Інтернальні лексичні репрезентанти зображають періодичність, тривалість,

послідовність і повноту дії. Фонова лексика презентована виключно циклічним часом. Перспективним вбачаємо вивчення предикативної організації АПТ євродиско загалом.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Морозова Е.В. Поэтическое творчество Д. Леннона и П. Маккартни: 1960–1970 гг. : автореф. дисс. ... канд. филол. наук. Самара, 2010. 23 с.
2. Ноздрин Л.А. Взаимодействие грамматических категорий в художественном тексте: на материале немецкого языка : автореф. дисс. ... докт. филол. наук : 10.02.19 ; МГПИИЯ им. Мориса Тореза. Москва, 1997. 40 с.
3. Панченко В.А. Песенный текст vs текст поэтический. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2016. № 21. Т. 1. С. 54–56.
4. Плотницкий Ю.Е. Лингвистические и лингвокультурные характеристики англоязычного песенного дискурса : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Самара, 2005. 21 с.
5. Пысина И.С. Языковые особенности молодежного англоязычного дискурса. *Мир языков: ракурс и перспективы*. Минск : БГУ, 2018. С. 213–220.
6. Шейфель Н.А. Влияние жанра текста на лексический компонент сложного предложения с сочинением и подчинением. *Лингвистические и методические аспекты преподавания иностранных языков*. Белгород, 2011. С. 286–291.

REFERENCES:

1. Morozova, E.V. (2010). Poeticheskoe tvorcestvo D. Lenona i P. McCartney: 1960–1970 gg. [Poetic art by John Lennon and Paul McCartney: 1960–1970] (Extended abstract of candidate's thesis). Samara [in Russian].
2. Nozdryna, L.A. (1997). Vzaymodeistvye hrammatycheskykh katehoryi v khudozhestvennom tekste: na materyale nemetskoho yazyka [Interaction of grammar categories in fiction text: in the German language] (Extended abstract of Doctor's thesis). Moscow: MHPYYIa ym. Morysa Toreza [in Russian].
3. Panchenko, V.A. (2016). Pesennyi tekst vs tekst poeticheskii [Song text vs poetic text]. *Naukoviy visnyk Miznarodnogo humanitarnoho universytetu. Seriiia "Filolohiia"*, no 21, vol. 1, pp. 54–56 [in Ukrainian].
4. Plotnytskiy, Yu.E. (2005). Lynthvystycheskye y lynthvokulturnie kharakterystyky anhloiazichnoho pesennoho diskursa [Linguistic and lingvocultural characteristics of English song discourse] (Extended abstract of candidate's thesis). Samara [in Russian].
5. Pysyna, Y.S. (2018). Yazikovie osobennosti molodezhnoho anhloiazichnoho dyskursu [Language peculiarities of young's English discourse]. *Myr yazykov: rakurs i perspektyvi*. Mynsk: BSU, pp. 213–220 [in Russian].
6. Sheifel, N.A. (2011). Vliyanie zhanra teksta na leksicheskiy component slozhnogo predlozheniia s sochineniem i podchineniem [The influence of text genre on the lexical component of complex and compound sentence]. *Lingvisicheskie i metodicheskie aspekti prepodavaniya inostrannih yazykov*. Belgorod, pp. 286–291 [in Russian].